Ч. 56. Второк 11 (24) марта 1903. Рік XIII.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

# НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . . —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно „ —·90
Поодиноке число 6 с.

## Вісти політичні.

*(Молодоческий маніфест. — Демонстрациї в Будапешті. — Кольонізацийні пляни Росиї.)*

Молодоческий клюб оповіщує до народу ческого маніфест, в котрім пояснює причини, для яких клюб був примушений допустити до першого читаня буджету і угодового закона. Мемориял пригадує, що ческий клюб розпочав обструкцию по великій обструкциї Німців, аби показати, що Чехи також можуть спинити наради парляменту. Однако від початку минувшого року було звістно, що правительство задержуючи своє становище, зможе увести угоду на основі §. 14, як то зробило з буджетовою провізориєю. Не хотячи дати правительству нагоди до роблення ужитку з §. 14, клюб ческий занехав обструкциї. Коли би ческий клюб не був допустив до першого читаня буджету і угоди, то Німці скріпились би тим, а правительство свою неудачу при переговорах з Угорщиною приписало би ческій обструкциї. Мимо того борба з правительством не скінчила ся. Маніфест кінчить ся тими словами: Можемо без страху виступити перед народом в тім пересьвідченю, що ми не пожертвували інтересів нашого народу для популярности і з спокійною совістию полишаємо суд о нашій діяльности народови і будучности. — Рівночасно з тим маніфестом оголошує молодоческий клюб проєкт, що був приладжений як основа до угодових переговорів в язиковій справі. Головною засадою в тім проєкті було жадане, аби у всіх урядах Чех оба языки: німецкий і ческий були управнені у внішнім і внутрішнім урядованю.

В Будапешті вибухли дня 21 с. м. величезні студентскі забуреня. Пішло з того, що полиция позривала з університету і політехніки чорні хоругви, які студенти вивісили з нагоди роковин смерти Кошута. Студенти зібрали ся в університеті і розпочали борбу з полициєю. В борбі покалічено богато людий. Справа відбила ся голосним відгомоном в угорскім соймі, де Кошутівці засипали інтерпеляциями президента Селя. Вчера забуреня повторили ся, але участь в них брали вже социялісти, котрі відбули збори, аби запротестувати против войскового закона. В зборах взяло участь звиж 20.000 людий.

Послідний царский маніфест, а іменно та єго точка, що дотикає облегчень у виступленю селян з сільскої громади т. зв. „общини“, стоїть в звязи з плянами одного з найвпливовійших росийских міністрів, міністра скарбу Віттого що-до кольонізациї всхідного Сибіру. Великаньским коштом збудована сибірска зелізниця, що за 14 днів перебігає кольосальні простори від Москви до Порт-Артура в Хінах, звязала береги Тихого Океану з европейскою Росиєю. Там, на далекім Всході, виросло до одного року велике портове місто—Дальной—збудоване коштом державного скарбу. Тепер же йде о те, аби ті далекі сторони і той новий осередок торговельного руху зароїли ся населенєм, аби далекі пустари не лежали на довший час обłогом. В тій цїли має ся переводити масова кольонізация всхідного Сибіру, до чого потреба було запевнення селянам свободи виселеня в власної громади. Звільнений селянин буде масами еміґрувати і сотворить над берегом Великого Океану тверді основи для росийского пановання. Так представляє ся плян Віттого. Та в тім має він противника у самім міністрі внутрішних справ Плевім. За почином Плевого мабуть появила ся в „Новім Времени“ статя звернена против помислів міністра скарбу. Автор зове там ті пляни необдуманими, хоч і сьміливими фантазиями, закидає, що всхідно-сибірска кольоніяльна політика Росиї вкладає на селяньскі маси надто великі тягарі та радить взяти ся радше до внутрішної орґанізациї в корінній Росиї, аби населене по великих висиленях могло відотхнути.

## Новинки.

*Львів дня 23-го марта 1903.*

— **З ради шкільної краєвої.** Упр. учителька женьскої школи в Самборі Фавст. Мадейска, дістала титул директорки. — Рада шкільна краєва іменувала в народних школах: Мар. Тишковску учит. 6-кл. женьскої школи в Каміонці стр.; В. Владику учит. 5-кл. муж. шк. в Корчині; Каз. Лабенцку учит. 4-кл. заг. женьскої школи полученої з виділовою в Бучачи; В. Марковску упр. учит., Євф. Гуратовску і Каз. Філіньску учитель.

39

## СЕРЦЕ СЬВІТА.

*(З анґлійского — Г. Райдера Гаґґерда.)*

(Конець).

Крик перепудженої матери відбив ся гомоном від стін сьвятині і заким ще пролунав, скочив сеньор мов тигр через отвір безодні та вхопив Тікаля за горло і в поясі. Злість додала єму величезної сили. Він підняв єго високо в гору і кинув ним в безодню, в котрій лише що щезла єго дитина.

Тікаль ще лиш крикнув хрипливим голосом і вже єго не було видко. На хвильочку зробила ся тишина, аж Мая перервала ї, крикнувши таким голосом, як би з розуму зійшла:

„Всї води сьвятого озера не зможуть змити ваших гріхів, нехай же хоч поможуть нам пімстити ся на вас, ви убийники невинної дитини!“

Сказавши то, пустилась до вівтаря а за нею сеньор і я, котрий певно лиш сам один здогадав ся, що она хоче зробити, та вхопила обіруч сьвятий знак серця, що там лежав.

— Стій! — крикнув Дімас, але она на то не зважала. Заким ще хтось міг прискочити до неї, вирвала она з напруженєм всїх своїх сил, якого додала її розпука, сьвятий знак з того місця, де він стояв, і з голосним глумливим сьміхом кинула ним об мармуровий поміст так, що він розлетів ся на дрібні куснї.

На малу хвильочку все затихло; відтак роздав ся з вівтаря такий голос, як колиб пукали струни гарфи, а зараз потім почув ся другий голос, далеко страшнїйший, голос шумячої води.

— Втікайте! втікайте!—крикнув хтось—вода підходить і зробить нам погибель та й народови серця!

Всї радні кинулись до дверий сьвятинї; але я з ласки божої пригадав собі другі двері, тоті тайні, котрими ми лише що були увійшли, а котрі єреї лиш був припер.

— Сюди за мною! — крикнув я до сеньора по іспаньски і вхопивши Маю за руку, потягнув єї за собою на коритар. Коли ми всї троє там були, я сбернув ся, щоби замкнути двері і моїм очам представив ся страшний вид.

З отвору безоднї бухав стовп води аж до самої стелї сьвятинї і бив з такою силою, що грубе камінє спадало вже на голови втікаючих, котрі надармо старали ся втечи до сьвітлицї померших. А відтак я ще щось иньшого побачив: Тікалевого трупа, з котрого вже зробилась була одна маса, не подібна анї трошки до чоловіка, викидала бухаюча вода заєдно в гору як би на то, щоби він знову летів у безодню.

Я замкнув чим скорше двері, заким ще вода до них доплила і взяв відтак вязанку ключів, що при них висїла. Відтак втікали ми коритарями і сходами на гору, аж опинили ся в сьвітлици, що була нашою вязницею. Але ми не мали відваги там лишити ся, бо булькотячі води доходило вже до наших уший і ми чули під собою, як величезна піраміда дрожала під єї напором. Ми вхопили дві лямпи і побігли до мідяних дверий, до котрих я наконець вишукав ключ. Анї на хвильку не було завчасно, бо вода вже лила ся другими дверми. Ми бігли так борзо, як лиш могли, коритарями на гору і якраз, коли зачинало свитати, опинили ся на вершку сьвятинї.

Мабуть рідко коли розкрив настаючий день очам людий дивнїйший, а заразом і страшнїйший вид. Перед брамами від подвіря, при споді піраміди, стояла велика товпа людий, котра чекала на то, щоби єї впустити та щоби опісля звичаю обходила сьвято на вершку піраміди. Якраз коли ми туди глянули, роздав ся крик здивованя — страху а ми зараз побачили, що було єго причиною. Великою улицею від пристанї котила ся величезна піною вкрита маса води, може на яких двайцять стіп глубока а сто стіп широка. Аж тепер ми зрозуміли правду. Той сьвятий знак на вівтари був в якийсь спосіб — як, того не знаю — сполучений з тайними підземними заставками, що від многих віків хоронили місто серця від потопи. Коли єго вирвано з єго місця, отворили ся ті заставки і вода напливаючи до міста, підходила під уровень води в озері і піднимала ся аж понад дахи в місті.

На вершку піраміди були два єреї, що там піддержували сьвятий огонь. Коли нас побачили, прибігли до нас та спитали, що там такого страшного стало ся. Я відповів їм, що не знаємо, але коли ми побачили, що вода напливає до нашої вязниці, то ми втекли звідтам.

Переполох людий там на долинї ставав щораз більший, крики тривоги неслись щораз

ками II. 4-кл. шк. женьскої в Бучачи. Дальше управителями 2-кл. шкіл іменовані: Влад. Фрайндорф в Олешицях стар. і Волод. Вольский в Сосолівці, а учительками 2-кл. шкіл: Мар. Шабловска в Ценжковіцах і Мар. Плахціньска в Перемилові. Учителями 1-кл. шкіл іменовані: Мих. Яців в Молодилові і Ад. Паньків в Клоденці. Перенесені: Ос. Дівін управитель і Мар. Сербеньска учителька 2-кл. шк. в Будзанові на рівнорядні посади до 4-кл. шк. в Будзанові; Стан. Мендик учит. 1-кл. шк. в Грушові на рівнор. посаду в Радочи і Ос. Завтакова уч. 1-кл. шк. в Зеленій на рівнорядну посаду до Пишковець.

— **Є. Е. Впреосьв. Митрополит Шептицкий** виїхав в суботу блискавичним поїздом на полудне до Нерві. Є се місцевість над морем недалеко Ґенуї на так званій Riviera di Levante. Як доносить др. Озаркевич, стан здоровля Митрополита є зовсім вдоволяючий, а коли зважити, яку тяжку недугу перебув, навіть дуже добрий. Сили повертають дуже скоро, а вигляд внішний зближає ся з кождим днем до первістного здорового стану. Лише з огляду, що відпочинок ще конче потрібний, а реконвалесцент рвав ся до роботи, бо по 6 годин денно писав і принимав інтересантів, уважали лікарі конечним вислати хорого в якесь віддалене місце в теплім кліматі. — Як при від'їзді Митрополит заявив, не думає зістати довше на полудни як до 1-го мая, а з тим днем хоче повернути і обняти заряд архиепархії.

— **Важне для сьвященників!** Редакция „Богословского Вістника" видала знаменитий твір сьв. Іоана Золотоустого **„О сьвященьстві"** разом з іконою і житиєписю того сьвятого (стор. XII+240). Для духового житя кождого, а головно сьвященика, необходима лектура; виконана під зглядом технічним артистично, може служити яко настільна книжка. Набути можна по ціні 3 кор. в редакциї „Б. В." або в книгарни Ставропигійскій (для тих, що зложили передплату на „Б. В." за р. 1902, ціна 2 кор.) Позаяк наклад виносить всего 600 прим., проте належить поскорити з замовленями. Купуючі дістануть безплатно також видане тої-ж редакциї „Сьв. Письмо о сьвященику". (На почтову пересилку треба залучити 20 сот.)

— **Тарасове сьвято в Стрию.** В 42-роковини кобзаря Т. Шевченка відбуде ся заходом руских товариств Стрийщини в четвер дня 26-го с. м. в сали „Народного Дому" торжественний вечер при ласкавій співучасти хору „Стрийского Бояна", мезосопраністки п. М. Маврової, скрипкаря п. Бережницкого, піяніста п. Ґертнера, тенора п. Йойка і п. Корн. Устияновича яко декляматора. Програма: 1. Вступне слово; 2. Лисенко: міш. хор з опери „Утоплена"; 3. деклямация; 4. Лисенко: Дует з опери Різдвяна ніч: „О ні, я хороша" на сопран і тенор; 5. а) Wagner Wilhelmy: „Preislied Paraphrase", б) Schuman: „Träumerei", скрипкове сольо; в) Лисенко: „Кругом неправда". муж. хор; 7. Лисенко: „Ой одна я одна", сольо сопранове; 8. Лисенко: „Радуй ся ниво", кантата на хори мішані, соля сопранові і тенорові з супр. фортепяна.

— **Репертуар руского театру у Львові.** Второк, дня 24 марта, перший раз на галицких сценах: „Катерина", велика опера в 3 діях Аркаса. — Середа, дня 25-го марта: „Наталка Полтавка", оперета в 3 діях Котляревского. — Четвер дня 26-го марта: премієра: „Ворожбит", комедия в 3 діях Гр. Цеглиньского. — Субота, дня 28-го марта, „Украдене щасте", драма в 5 діях зі сьпівами дра І. Франка.

— **Загальні збори тов. „Сокіл". в Станиславові** відбудуть ся дня 29-го с. м. в комнатах тов. „Руской Бесіди" о 5-ій годині під вечір з отсим порядком: Відчитане протоколу, звіт технічний і касовий, зміна статута, вибір виділу і надзорчої ради, внесеня членів і інтерпеляциї. Просить ся о чисельну участь. — *Старшина „Сокола"*.

— **Нова секта.** Із Шлеска доносять, що там в Орлаві якийсь гірник основав нову релігійну секту, котра підчас молитви замикає двері і палить хрести та образи.

— **Огонь** вибухнув дня 15 с. м. в полудне в стайни селянина Максима Продеуса в Мистковицях, повіта самбірского. Жертвою полуміни впало 31 загород селяньских, а загальна шкода виносить 33.290 К. На щастє 30 погорівших господарів було обезпечених в краківскім товаристві, „Дністрі" і „Феніксі" на 22.440 кор. Причиною огню був підпал. Палія в особі Михайла Палимяка з Мистковиць, відставлено до ц. к. суду карного в Самборі.

— **Нова подія в справі Гумбертів.** В звістній справі обманьства пані Тереси Гумберт і єї свояків настала важна зміна, котра, коли-б показала ся правдивою, дала би дійсно доказ, що Тереса Гумберт єсть неаби якою мантійкою і під сим взглядом заслужила собі справді на назву „великої Тереси". Ото дня 19 с. м. станув перед судиєю слідчим новий сьвідок, якийсь Гуден, старший вже панок, котрий аж тепер случайно довідав ся на провінциї що взагалі єсть якась справа Гумбертів. Отже той Гуден каже, що пані Тереса виманила від него перед кількома роками всі єго родинні папери, обіцюючи єму видобути спадщину по єго дуже богатім і бездітно померлім вуйку. Від тої пори не дала она нічого чути о собі. Єсть отже підозріне, що Тереса дістала дійстно в свої руки якусь велику спадщину. Слідство в справі тій вже веде ся.



## ТЕЛЕҐРАМИ.

**Будапешт** 23 марта. На площи Свободи устроїли вчера социялісти великі збори, в котрих взяло участь 20.000 людий і запротестовано против законів войскових.

**Будапешт** 23 марта. Поліция заперечує, мов би то 2 студентів померло вчера в наслідок ран одержаних підчас демонстрациї. Поліция засудила на грошеві кари 30 осіб, котрі брали участь в оногдашних розрухах. Поліция побоюючись дальших розрухів, поробила великі приготовленя.

**Триест** 23 марта. На корабли Льойда „Цісарева" вибух огонь, котрий знищив набір ба-

---

голоснійше аж до нас на гору. Запінена вода позаливала були цілі улиці.

Мая положила ся як довга на землю і заткала собі уши пальцями а сеньор і я стояли як остовпілі та дивили ся на діло знищеня.

Ще лиш короткий час стояло кілька найсильнійших домів, а відтак і ті стали западати ся один по другім. Заким сонце ціле зійшло, настав всему конець і з красного старого міста, із Серця сьвіта, не було вже нічого видко, як лиш кілька вершків дерев та вершок піраміди, що сторчала понад водою озера. Золотого міста вже не стало. Щезло, а з ним і призбирані в нім скарби, єго образоване і єго стара віра, а то, що від многих віків уважано лиш за казку, стало ся дійстно казкою. Вистало короткої години, щоби знищити діло многих сот літ а з ним і невеличкі останки чистого індиявского племени, котре ще вірно держало ся віри своїх батьків. Певно, що вибила єму послїдна година і сила понад нами порішила єго погибель; а все-таки той наглий конець був страшний. Мені все приходило на гадку, щоби то було діяло ся давним основателям міста, як би они могли були предвидїти сю катастрофу. Чи були би они той сьвятий знак на вівтари так зручно умістили, щоби сила зійшовшої з розуму женщини могла вистати на то, аби знищити вівтар, сьвятиню, місто і все, що в нім жило? Они зробили то, щоби охоронити своїх людий, щоби їх потомки могли вибрати смерть замість сорому і ганьби, але не могли предвидіти того, що дитя їх народу зведе на горду голову їх сьвятої твердині, на місто серця, таку загладу.

Наконець підняла ся Мая на коліна і глянула на місто в долині. Відтак вхопила ся руками за голову та відозвала ся в гіркій розпуці:

— От дивіть ся на моє діло і на заплату за мої гріхи. Ох, тату мій, той сон, який ти спослав на мене, щоби я не могла спати, був страшний, але він був далеко не такий як отся дійстність! Ох, тату мій, той нарід, котрий ти бажав виратувати, вже погиб; місто, котре ти любив, пропало; а то я, що єго знищила. Ох! тату мій, тату! твоє прокляте мене досягнуло!

Відтак зареготала ся, обернула ся до свого мужа і сказала:

— Де дитина, мій мужу?

Він не міг їй дати ніякої відповіди, але їй було то байдуже, она лиш гойдала руками, мов би держала на них дитину, відтак приступила до него а опісля до мене та сказала:

— Диви ся, яке хороше хлопятко! Чи не щаслива я, що я матір такого хлопця?

Я удавав, що дивлю ся, але дивити ся на то єї жалісне лице і порожні руки було так страшно, що я мусів відвернути ся, щоби не показати сльоз в моїх очах. Я зрозумів правду. Смуток і жаль та великий страх звели єї з розуму.

Ми завели єї до вартівні, а єреї дали їй попоїсти. Два дні і дві ночи лежала она в сильній горячці. Ми доглядали єї і серце нам трохи не пукало, коли ми мусїли слухати, як она говорила про свою дитинку. Рано третого дня померла. Перед самою смертию відзискала розум та говорила такі повні любови і ніжні слова, що они майже аж за сьвяті, щоби їх тут покласти на папери.

„Ах! — сказала она наконець — стало ся так, як то моє серце прочувало, і я не принесла тобі нічого доброго, а тепер настає хвиля розпуки. Добре казав Іґнаціо, ми — а бодай я — зле казали. Нам було перед роком разом гинути, скоро вже так мусїло бути, замість допустити ся того гріха в найсьвятійшім місци. Так були би бодай наші руки чисті, і кров мого народу не була би спала на мене. А все-таки, мій мужу, мені здає ся, що я то зробила зійшовши з розуму, коли побачила, як моїй дитині смерть роблять. Якийсь внутрішний голос відозвав ся в мені, що я повинна помстити ся. Ну, стало ся і я за то притерпіла та й буду мусїла може ще більше терпіти, але мимо того мені здає ся, що я була лиш тою рукою, якою послужила ся судьба, щоби зробити конець народови, призначеному на загибель. Я сеї віри вже не держу ся і длятого не бою ся мести богів мого народу. Нехай мені простять ся инші гріхи, коли то справдешні гріхи, бо їх спонукала любов до тебе. Мужу мій, я маю надію, що ти видобудеш ся із сего злощасного місця і будеш ще богато літ жити щасливо; але передовсім маю надію, що колись на тамтім сьвіті знайдеш дитинку і мене ждучих на тебе. Бувайже здоров, мій милий! Сумне то прощанє, а моє житє було коротке і повне журби. А все-таки я рада, що жила, бо через то я стала ся твоєю, і хоч як мало я собі може на то заслужила, то все-таки гадаю, що ти мене щиро любив, та ще й по смерти будеш мене з любовю вгадувати. Та й ви, Іґнаціо, бувайте здорові. Ви були мені щирим приятелем, хоч я вам не принесла щастя, а иноді була й завдрістна на вас. Коли можете, то згадуйте мене дружно, хоч як би не я, то ви би може були осягнули свою ціль, та потішайте як давнійше мого мужа своєю дружбою".

Дальше звернула ся до сеньора і просила єго слабим голосом, щоби не забував єї і дитину. Він сказав їй, що не потребує о то побоювати ся, бо з нею гине єго щастє а навіть хоч би він і уйшов звідси, то єго розлука з нею не довго потягне ся і ніяка друга женщина не займе ніколи єї місця в єго серци.

Она поблагословила єго і погладила єго по лици студенїючою рукою, а я висунув ся тихцем, щоби лишити їх обоє самих.

За годину вийшов сеньор з вартівні, а я лиш глянув на єго лице, як і здогадав ся, що все минуло ся.

Так умерла Мая, володїтелька серця, послїдна із старого, королївского роду індияньских володїтелів, винявши мене, люба, красна

бовни призначений до Одеси. Шкода єсть значна.

**Париж** 23 марта. З Танґеру доносять, що в Марокку панує загально спокій; лиш коло Танґера хоче кількох фанатиків викликати ворохобню против християн і жидів.

**Берлин** 23 марта. До бюра Вольфа доносять з Каракасу, що президент Кастро уступив а правлїнє обняв віцепрезидент. В Каракасї спокійно. Конґрес на засїданю яке відбуло ся послїдної ночи, відкинув однодушно уступленє Кастра, котрого зараз о тім повідомлено.

## Конкурс.

Виділ „Українсько-руского драматичного тов. ім. Івана Котляревского у Львові“ оголошує отсим конкурс на два твори сценічні з обсягу драми, траґедиї, або комедиї в о д н ім, або в д в о х діях.

1) Речинець конкурсу є піврічний, именно твори належить присилати до п о с л ї д н о г о в е р е с н я 1903 р.

2) Перша премія виносить 100 К, друга 70 К.

3) Що до теми — лишаєсь авторови повну свободу.

4) Задля оцінки присланого на конкурс твору і для присуду премій тов. ім. Котляревского зложить конкурсову комісию, до якої ввійде крім голови товариства також двох членів виділу товариства і двох запрошених галицких письменників або критиків. Конкурсова комісия признасть дві висше згадані нагороди двом творам признаним за найлїпші з поміж надісланих на конкурс без згляду на рід твору, щоби лиш сей твір належав до висше наведених родів творів сценічних. Комісия конкурсова може обі премії признати творам одного рода.

5) Твори оголошені вже друком, а також представлені на котрій-небудь сцені, навіть аматорскій, виключені від конкурсу. Також не можуть бути преміовані твори авторів вже не жиючих, хотяйби твори доси не були оголошені друком.

6) Виключне право вистави преміованих творів застерігає собі товариство ім. Котляревского. Право друку лишаєсь авторови, однак з тим застереженєм, що колиб автор до року не видрукував, то право першого накладу матиме товариство.

7) Твори членів конкурсової комісиї небудуть преміовані.

8) Конкурсові твори треба присилати в повисшім речинци на руки виділу товариства ім. Котляревского у Львові, Ринок ч. 10, заосмотрені знаком, або моттом автора, котре треба помістити також на замкненій коверті, містячій в середині імя, назвиско і адресу автора.

9) Мова діячів твору повинна бути чиста українсько-руска.

10) Письмо творів присланих на конкурс мусить бути виразне і читке, писане по змозї не власною рукою автора.

11) Оголошенє висліду конкурсу за посередництвом публичних часописий і виплата премій наступить в протягу місяця жовтня 1903 р.

12) Твори надіслані на конкурс, а не преміовані, будуть звернені авторам разом з замкненими ковертами, коли не вкажуть виділови товариства ім. Котляревского в инший спосіб свої адреси.

Від виділу драматичного товариства ім. Котляревского.

У Львові, дня 21 марта 1903.

За виділ: *Г. Огоновский*, голова; *Ольга Жураківска*, секретарка.



женщина, хоч часами завзята, пристрастна і примховата.

Коли Мая лежала конаюча, побачили ми, що ще жиє кількох Індиян, бо їх висилали були до головного краю на роботу в поли і они тепер плавали човном по озері. Єреї надармо старали ся прикликати їх знаками. Через цїлий день мали ми надію, що они ще прийдуть, щоби ми могли похоронити тїло. Але коли змеркло ся, взяли ми кілька золотих стільців, на котрих бувало сиділи благородні, поклали їх над сьвятим огнем, підложили під них всїлякого топлива і зложили на них тїло Маї.

Вскорі бухнула ясна полумінь в гору і осьвітила цїлий вершок піраміди. Єреї били ся в груди і сьпівали жалібні пісні. Цілу ніч горів огонь і потах аж над раном. Менї здавало ся, що то й вовсім так належало ся, щоби послїдним дїлом старої, сьвятої полуміни було, спалити тїло послїдної з королївского роду, котрий піддержував єї тут через тілько віків.

Засумовані роздумували ми тепер над тим, як би дістати ся звідси до головного краю, а то була вже й найвисша пора, бо вода підмулювала піраміду і вже богато каміня вирвала з неї. Отже ми взяли ся лагодити собі з лавок і мотузя дарабу, але коли вже єї до половини зробили, побачили ми лодку, що плила до нас, і дали людем в ній знак, щоби они підпливли під сходи. І не без труду влїзло нас чотирох до неї, бо похват води був дуже сильний.

Від Індиян довідали ся ми, що они побачивши великий огненний стовп, погадали собі, що на піраміді мусять ще бути якісь люди. Они були дуже перепудили ся тої катастрофи, яка постигла місто, та розвитували нас, чи не знаємо, як то все стало ся. Але єреї і ми відповіли їм, що не можемо їм того сказати.

На березї застали ми громаду перепуджених Індиян — може яких сто пятьдесять, — однїсеньких, що ще пережили нарід серця. Они аж роти порозтвирали, так слухали оповіданя про нагле збуренє золотого міста. Коли ми скінчили розповідати, один з них радив, щоби убити білого чоловіка, бо то певно він викликав таке нещастє, але єго ради ніхто не послухав.

Противно, нам дали попоїсти, дали нам деяку одежу, мачети, стріли й луки та пустили нас в сьвіт. Нераз приходить менї на гадку, що то стало ся з ними і чи ще жиють які з них.

Отже ми пустили ся в гору та прийшли щасливо до вивозу, котрого тайну Мая нам зрадила, та раді були, що вийшли вже з краю серця, котрий нам наробив тілько нещастя.

По довгій, повній трудів вандрівці зайшли ми аж до опустілої асиенди, що була колись власностию дон Петра Морено. Пять літ жив я там разом з сеньором, котрий через цїлий той час був як би якийсь умираючий. Він, що був так сильний і веселий, не міг по тій ночи на піраміді, відзискати знову своєї рівноваги духа і тїла, а день і ніч думав лиш о Маї. Два рази з весни дістав він був нападу калентури, як то називають пануючі в тім краю пропасницю, а коли настала трета весна, просив я єго, щоби він задля зміни воздуха пішов до Мехіка. Та надармо, а менї здає ся, що єму однаково було, чи вмре, чи буде жити. Аж ось ще й третий взялась єго пропасниця і він помер у мене на руках, заснув як тота дитина, що єї положать спати.

А тепер і мої дні скінчили ся, а що менї нічо в житю не удало ся, то я рад, що зійду ся знову з тими, котрі менї в житю були наймилїйшими.

## Рух поїздів зелїзничих

важний від 1. мая 1902 після середно-европ. год

| посп. | особ. | Зі Львова |
|---|---|---|
| відходить | | |
| | | **День** |
| | 6·25 | До Станиславова, Підвисокого. Петутер |
| | 6·35 | „ Лавочного, Мункача, Борислава |
| | 6·30 | „ Підволочиск, Одеси, Ковови |
| | 6·30 | „ Підволочиск з Підзамча |
| 8·30 | | „ Кракова, Любачева, Орлова, Відня |
| | 8·40 | „ „ Відня, Хирова, Стрия |
| | 9·00 | „ Сколього, Лавочного від 1/5 до 15/9. |
| | 9·15 | „ Янова |
| | 9·25 | „ Підволочиск з гол. двірця |
| | 10·35 | „ Іцкан, Сокова, Берґомету |
| | 10·20 | „ Белзця, Рави, Любачева |
| | 11·25 | „ Янова від 1/5 до 15/9 в недїлї і сьвята |
| 1·55 | | „ Підволочиск з гол. двірця |
| 2·08 | | „ „ „ Підзамча |
| | 2·15 | „ Брухович від 7/5 до 16/9 в недїлї і сьвята |
| 2·40 | | „ Іцкан, Гусятина, Керешмезе |
| 2·55 | | „ Кракова, Відня, Хабівки |
| | 3·05 | „ Стрия, Сколього лиш від 1/5 до 16/9. |
| | 3·15 | „ Янова від 1/5 до 15/9. |
| | 3·20 | „ Зимноводи від 15/5 до 16/9. |
| | 3·26 | „ Брухович „ „ „ „ |
| | 3·30 | „ Ярослава |
| | | **Ніч** |
| 12·45 | 4·15 | До Кракова, Відня, Берлина |
| 2·51 | | „ Іцкан, Констанциї, Букарешту |
| | 8·16 | „ Брухович від 7/5 до 16/9. |
| | 6·25 | „ Іцкан, Радовець, Кімполюнґа |
| | 6·20 | „ Кракова, Відня, Берна, Варшави а Орлова від 15/5 до 15/9. |
| | 6·30 | „ Янова від 1/5 до 15/9 в будні дни |
| | 6·35 | „ Лавочного Мункача, Хирова |
| | 7.25 | „ Сокаля, Рави рускої |
| | 7·10 | „ Тернополя з гол. двірця |
| | 7·33 | „ „ „ Підзамча |
| | 10·05 | „ Янова від 1/5 до 15/9 в недїлї і сьвята |
| | 10·30 | „ Іцкан, Гусятина, Радовець |
| | 11·— | „ Кракова, Відня, Івонича |
| | 11·10 | „ Підволочиск, Бродів з гол. двірця |
| | 11·23 | „ „ Грималова з Підзамча |

| посп. | особ. | До Львова |
|---|---|---|
| приходить | | |
| | | **День** |
| | 6·10 | З Кракова |
| | 6·20 | „ Черновець, Іцкан, Станиславова |
| | 6·50 | „ Брухович від 7/5 до 16/9. |
| | 7·10 | „ Зимноводи „ „ „ „ |
| | 7·45 | „ Янова (головний дворець) |
| | 8·10 | „ Лавочного „ „ |
| | 8·00 | „ Тернополя на Підзамче |
| | 7·40 | „ „ „ гол. дворець |
| | 8·15 | „ Сокаля, Рави рускої |
| | 8·50 | „ Кракова, Відня, Орлова |
| | 10·25 | „ Ярослава, Любачева |
| | 11·55 | „ Іцкан, Черновець, Станиславова |
| | 1·23 | „ Янова на гол. дворець |
| 1·35 | | „ Кракова, Відня |
| 1·45 | | „ Іцкан, Станиславова |
| 2·20 | | „ Підволочиск на Підзамче |
| | 4'40 | „ Стрия, Самбора, Борислава |
| 2·35 | | „ Підволочиск на гол. дворець |
| | 5·10 | „ „ „ Підзамче |
| | 5·35 | „ „ „ гол. дворець |
| | 6·00 | „ Сокаля |
| | 5·50 | „ Кракова |
| 5·40 | | „ Чернівців |
| | 3·14 | „ Брухович |
| | | **Ніч** |
| | 12·05 | З Сколього, Калуша, Борислава |
| 12·15 | | „ Черновець, Букарешту |
| 2·31 | | „ Кракова, Відня, Орлова |
| | 3·12 | „ Підволочиск на Підзамче |
| | 3·35 | „ „ „ гол. дворець |
| | 6·20 | „ Іцкан, Підвисокого, Ковови |
| | 10.03 | „ Янова від 1/5 до 31/5 і від 16/9 до 30/9 що дни, а від 1/6 до 15/9 в недїлю і сьвята |
| | 7·04 | „ Брухович від 7/5 до 30/5 і від 16/9 до 30/9. |
| | 8·50 | „ Брухович від 1/6 до 15/9 що дня |
| 8·40 | | „ Кракова, Відня, Любачева |
| | 9·30 | „ Янова від 1/6 до 15/9. |
| | 9·50 | „ Кракова, Відня, Пешту, Санока |
| | 9·20 | „ Іцкан, Ковови, Підвисокого |
| | 10·20 | „ Підволочиск, Бродів, Копичинець |
| | 10·38 | „ „ на гол. дворець |
| | 10·50 | „ Лавочного. Хирова, Пешту |

**ЗАМІТКА.** Пора нічна числить ся від 6-ої години вечером до 5-ої години 59 мінут рано. Час середно-европейский ріжнить ся від львівского о 36 мінут. В містї видають білети їзди: Звичайні білети аґенция часописей Ст. Соколовского в пасажи Гавсмана ч. 9 від 7-ої рано до 8-ої вечером, а білети звичайні і всякі инші, тарифи, ілюстровані провідники, розклади їзди і т. и. бюро інформацийне ц. к. зелїзниць державних (ул. Красіцких ч. 5 в подвірю, сходи II. двері ч. 52) в годинах урядових (від 8—3 а в сьвята від 9—12).

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

З друкарні В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).